

Anet Bleich en Natascha van Weezel

De houdgreep

De haat-liefdeverhouding tussen de
media en populistisch rechts

INKIJKPAGINA'S

Uitgeverij Balans

Inhoud

Proloog 9

1. What's in it for us? 15
2. De opmars van het rechtse populisme 26
3. De dilemma's van de gevestigde media 61
4. Een eigen zuil 87
5. Corona en complotten 108
6. De puinhopen van Forum 131
7. De winst van radicaal-rechts 156

Epiloog 181

Overzicht van geïnterviewde personen 191

Over de Nieuwspoort-rapporteur 192

Proloog

Het was dinsdag 24 november 2020. Zo meteen zou het wekelijkse Vragenuurtje in de Tweede Kamer beginnen. We stonden al bij de ‘patatbalie’, Haags jargon voor de corridor tegenover de plenaire vergaderzaal, waar journalisten hun vragen kunnen afvuren op de passerende politici. Het viel ons op dat het veel drukker was dan anders. Cameramensen van *RTL Nieuws* en het *NOS Journaal* zetten hun toestellen vast klaar. ‘Is hij al gesignaleerd?’ riep een verslaggever van een groot landelijk dagblad nerveus.

Er hing een bijzondere sfeer, alsof er iets groots stond te gebeuren. Maar helaas. Even later kwam er een radiopresentator aangerend, luid roepend: ‘Jongens, we zijn op de verkeerde plek! Thierry is in Amsterdam!’

‘Shit!’ hoorden we om ons heen.

Sommige verslaggevers vroegen zich hardop af of het zin had om alsnog naar de hoofdstad af te reizen. Anderen bleven wat teleurgesteld staan, maar veerden op zodra ze Geert Wilders in het vizier kregen. ‘Meneer Wilders, meneer Wilders,’ hoorden we uit tientallen monden. ‘Wat moet de rechtse kiezer nu? Gaat u Baudet straks missen?’

De oorzaak van alle opwinding was de diepe crisis binnen Forum voor Democratie, die dat weekend aan het licht was gekomen. In *Het Parool* hadden nieuwe onthullingen gestaan over al eerder gesignaleerde antisemiti-

sche, racistische, homofobe en extreemrechtse uitingen in WhatsAppgroepen die gelinkt waren aan JFVD, de jongerenbeweging van Forum. Prominenten binnen FVD stelden daarop de positie van jongerenvoorzitter Freek Jansen ter discussie. Thierry Baudet, de oprichter van de partij, verdedigde Jansen en gaf alle schuld voor de commotie aan het journaal: 'Trial by media,' noemde hij het. Tevens kondigde hij aan zichzelf terug te trekken als lijsttrekker van Forum bij de komende verkiezingen.

Al die chaos en verwarring leidde tot een volwaardige mediahype. Met massa's journalisten voor het kantoor van FVD aan de Amsterdamse Herengracht, met videofilmjes waarin de partijleider steeds weer iets anders beweerde, met Baudet bij *Goedemorgen Nederland*, Baudet bij de talkshow *Beau*, Baudet bij *BNR Nieuwsradio* en grote koppen in alle dagbladen. De zich langzaam voltrekende scheuring beheerste een volle week lang de nieuws-cyclus. Eerlijk is eerlijk: we vonden het zelf ook spannend en lieten ons meeslepen in de haast obsessieve nieuwsgierigheid.

Deze hype paste wonderwel bij het onderzoek waar wij al aan begonnen waren. Internationaal perscentrum Nieuwspoort vroeg ons, als niet in Den Haag gestationeerde journalisten, een thema dat met de Haagse politiek te maken heeft te belichten. Wij dachten meteen aan de verhouding tussen rechts-populistische partijen en de media.

Het valt ons al langer op dat die relatie niet bepaald ontspannen is. Geert Wilders met zijn Partij voor de Vrijheid en Thierry Baudet met zijn Forum voor Democratie, geven geregeld blijk van diep wantrouwen jegens wat zij de 'mainstream media' noemen. Alle twee beklagen zich er

steeds over dat hun geluid daar niet wordt gehoord. Met name de publieke omroep kan in hun ogen geen goed doen. Wilders betitelde onlangs journalisten ‘uitzonderingen daargelaten’ als ‘tuig van de richel’. Baudet beweert voortdurend dat hij wordt ‘geframed als antisemiet, racist en nazi’, terwijl daar volgens hem natuurlijk geen woord van waar is.

Afkeer van de gevestigde media is niet exclusief voorbehouden aan de P V V en F V D. Ook links-populistische partijen als DENK en Biji vertrouwen journalisten voor geen cent. Toch hebben wij besloten om ons te concentreren op populistisch rechts. Al zijn er overeenkomsten wat betreft de houding ten opzichte van de media, de ideologische en politieke verschillen zijn groot. Bovendien kunnen Wilders en Baudet rekenen op veel meer media-aandacht en hebben zij een aanzienlijk groter electoraat.

We kunnen het ons nu nog maar nauwelijks voorstellen, maar er is een tijd geweest, niet zo heel lang geleden, dat Nederland geen rechts-populistische stroming van enig belang kende. Om ons onderzoek van de nodige context te voorzien schetsen we de opkomst van deze politieke richting sinds begin deze eeuw. Om hun relatie met de media te begrijpen is het van belang ook te snappen wat rechts-populistische politici drijft.

Centraal in *De houdgreep* staat de onderlinge relatie tussen de (parlementaire) journalistiek en partijen als P V V en F V D. Waarom geven de rechts-populisten eigenlijk zo af op de gevestigde media? Wat is hun mediastrategie? Proberen ze, ondanks hun weerzin tegen ‘die vreselijke media’ (citaat Geert Wilders), hun boodschap daar toch over het voetlicht te krijgen? Is er nog verschil in de manier waarop Wilders en Baudet dat doen? Streven zij naar een eigen

rechtse mediazuil? En heeft zo'n Nederlandse *FOX News* kans van slagen?

Tijdens de coronapandemie kwam de journalistiek sterk onder druk te staan door beschuldigingen van fake news, bedreigingen en zelfs fysiek geweld. Met de term 'fake news' probeerde Donald Trump tijdens zijn presidentschap media die hem, in zijn ogen, niet goed gezind waren in discredit te brengen. Vanaf 2017 werd ook in Nederland de beschuldiging 'fake news' gebruikt. In coronatijd waren radicale virusontkenners en verspreiders van complottheorieën hiervan vaak de bron. Welke rol hebben de rechts-populisten hierin gespeeld?

Op hun beurt zien journalisten zich geconfronteerd met de vraag hoe ze het beste kunnen omgaan met volksvertegenwoordigers die zeggen hen te verafschuwen. Waarom vinden ze het belangrijk om politici als Wilders en Baudet desondanks voor de camera, de microfoon of in de krant te krijgen? In hoeverre heeft het trauma, dat veroorzaakt is door de moord op Pim Fortuyn, de journalistieke mores tegenover populistisch rechts veranderd? Wat is de invloed van kijk-, luister- en clickcijfers? En op welke manier benader je als pers rechts-populisten die geregeld blijf geven van extreme en soms zelfs ondemocratische opvattingen?

Al deze prangende vragen hebben we besproken met bekende parlementaire verslaggevers van diverse politieke kleur – van *de Volkskrant* tot *GeenStijl*. Uit die gesprekken bleek overduidelijk dat er grote verschillen zijn binnen wat wij de gevestigde media noemen. Die zijn bepaald geen eenheidsworst. *De Telegraaf* bedient een heel ander publiek dan *NRC* – en heeft ook andere uitgangspunten. Ook binnen de publieke omroep kun je *WNL* en de *VPRO* niet op één hoop gooien. De gevestigde media vormen een

pluriform geheel, al zijn de ideologische verschillen minder duidelijk dan in het verleden. Het verwijt van de rechtse populistten dat de media allemaal ‘links’ of ‘een instrument van de overheid’ zijn, lijkt ons dan ook onhoudbaar. De gemeenschappelijke noemer is dat al deze persorganen journalistiek onafhankelijk zijn en vanuit hun eigen invalshoek de actualiteit beschrijven en duiden.

Het accent van onze rapportage ligt op de houdgreep waarin de gevestigde media en politici als Wilders en Baudet elkaar (ongewild) vastklemmen. Kan de journalistiek meer doen om zich hieruit te bevrijden? Is dat mogelijk zonder een deel van de bevolking monddood te maken? Moet in de media echt alles gezegd kunnen worden? Waar ligt de grens? En hoe kunnen journalisten hun rol als waakhond van de democratie het beste waarmaken? Uiteraard hebben wij geen kant en klaar recept. Maar we hopen wel de discussie over deze nijpende kwesties een impuls te geven.

We ervaren het als eervol dat het bestuur van Nieuwspoor en de Commissie Democratie en Debat ons als rapporteurs hebben gevraagd en het ontroert ons dat dit verzoek mede voortkomt uit waardering voor onze overleden man en vader Max van Weezel, jarenlang voorzitter van het perscentrum.

Onze dank gaat uit naar de huidige voorzitter, Wilco Boom, en naar de Commissieleden Elske Koopmans, Jeroen Sprenger en Anneke Verbraeken die ons hebben begeleid voor zover onze eigenwijsheid dat toeliet. Dank ook aan Remco Meijer die namens Nieuwspoor het contact met onze uitgever Balans heeft onderhouden en niet te vergeten aan Doris Mars de Jong en Eric Janssen, die

tijdens de barre lockdownperiode ons verblijf in Nieuwspoor zo aangenaam mogelijk hebben gemaakt met koffie en drankjes voor ons en onze gasten.

We zijn al onze gesprekspartners, van wie de namen achter in dit boek zijn opgenomen, enorm erkentelijk dat zij hun tijd en hun inzichten met ons hebben willen delen. Zonder hen hadden we *De houdgreep* niet kunnen schrijven.

Dank je, Plien van Albada, uitgever/directeur van Balans, dat je ook in dit project weer vertrouwen had. De bemedigende woorden van Henk van Renssen en Anneke Willemsen, die hartje zomer vele uren hebben gestoken in de eindredactie van *De houdgreep*, hebben ons en het boek goed gedaan. Lennart Puijker zorgde ervoor dat de productieplanning steeds weer wat kon worden opgerekt en bij dit boek was dat niet onbelangrijk. Sylvie Steffers stortte zich vol energie op de promotie en de presentatie van *De houdgreep* en ook daarmee zijn we bijzonder blij.

Den Haag/Amsterdam augustus 2021

Anet Bleich

Natascha van Weezel

What's in it for us?

Vol goede moed beginnen we aan onze Haagse ontdekkingsstocht. We hebben al toegangspasjes waarmee we overal in het Kamergebouw welkom zijn. En onze agenda's puilen uit van interviewafspraken met collega-journalisten die dagelijks in Den Haag rondlopen. Omdat we ons richten op de rechts-populistische partijen Pvv en Fvd, lijkt het ons wel zo handig om ook de hoofdrolspelers zelf te spreken. We hebben inmiddels vernomen dat dit nog best lastig kan worden, omdat Geert Wilders en Thierry Baudet niet staan te trappelen om journalisten te woord te staan. Daarom willen we zo vroeg mogelijk proberen hen tot een ontmoeting te verleiden. Onze nieuwe collega's wensen ons veel succes. 'Laat je niet afschepen,' zeggen ze.

Hoopvol, maar ook een beetje bezorgd, benaderen we in eerste instantie de persvoorlichters van zowel Wilders als Baudet. Om te beginnen via e-mail. We stellen een vriendelijk mailtje op, waarin we onze plannen uiteenzetten en om een uurtje van hun tijd vragen. Binnen vijf minuten krijgen we bericht van Microsoft Outlook. Ons verzoek kan niet worden afgeleverd bij het secretariaat van de Pvv, hun mailbox zit vol. Van Forum krijgen we geen reactie.

We moeten een andere manier bedenken, zoveel lijkt ons duidelijk. Geen probleem, want over telefoonnummers beschikken we ook. We sturen een appje om aan te

kondigen dat we graag telefonisch contact willen. Het blijft stil.

Anet besluit om P V V-voorlichter Sebastian Kruis dan maar meteen te bellen. Hij neemt niet op. Tot drie keer toe krijgt ze zijn voicemail. Die spreekt ze in. Sebastian Kruis belt nooit terug. De woordvoerder van Forum voor Democratie, Tom Gorny, blijkt telefonisch eveneens volledig onbereikbaar.

We moeten het dus toch in Den Haag zelf regelen. Tijdens onze eerste dag op het Binnenhof, in september 2020, krijgen we een rondleiding van Laurens Boven, op dat moment politiek verslaggever bij *BNR Nieuwsradio*, en samen met Sophie van Leeuwen onze voorganger als Nieuwspoort-rapporteur. Hij laat ons de persbureau in de plenaire zaal van de Tweede Kamer zien en brengt ons naar de ‘patatbalie’, waar pers en politici elkaar elke dinsdag bij het wekelijkse Vragenuurtje treffen. Een aparte naam, want patat is hier nergens te vinden. Verder lopen we langs de koffi corner en de vleugels waar de verschillende fracties in huizen.

Het valt ons op hoe open de sfeer is, letterlijk en figuurlijk: bijna alle deuren die naar de fracties leiden zijn toegankelijk. ‘Dat is goed voor de transparantie en de band tussen politici en journalisten,’ merkt Laurens op. ‘Het is een ongeschreven regel dat journalisten haast alle fractiekamers kunnen bezoeken.’ En dat blijkt: we worden vriendelijk onthaald bij onder meer de VVD, de ChristenUnie, D66, de PvdA en GroenLinks. Sommige woordvoerders en fractiemedewerkers bieden ons koffie aan en vragen of ze ons ergens mee kunnen helpen. Gert-Jan Segers, Sigrid Kaag en Jesse Klaver willen graag een keer met ons praten als we daar prijs op stellen.

De PVV kunnen we uit veiligheidsoverwegingen heelaas niet zomaar bezoeken. Dat begrijpen we uiteraard. We moeten dus een ander plan bedenken om Wilders te kunnen bereiken, maar Forum is misschien niet helemaal kansloos. We dalen af naar de begane grond. Via een beveiligingspoort in het voormalig ministerie van Justitie aan de Statenpassage komen we bij de fractiekamer van Forum voor Democratie. Hier is de deur dicht. Aan de buitenkant hangt een levensgrote poster waar Thierry Baudet en het tweede FVD-Kamerlid Theo Hiddema op prijken.

Voorzichtig duwen we de klink naar beneden. We zien een lange gang met een blauw tapijt, op de muur nog meer posters. Niet van Baudet en Hiddema dit keer, maar van Franse steden als Cannes en Saint-Tropez in art-decostijl, omhuld met vele planten. In de verte klinkt zacht pianomuziek.

Aan de eerste deur aan de rechterzijde van de gang hangt een briefje. In een moeilijk leesbaar handschrift staat met pen gekrabbeld: 'Journalisten hier melden s.v.p.' Het contrasteert met de toegankelijkheid die we eerder tegenkwamen. Zoals gevraagd melden we ons keurig. Persvoorlichter Tom Gorny opent de deur. Hij vraagt wat we precies komen doen en neemt een hap van zijn broodje falafel.

We leggen uit waar we mee bezig zijn en vragen of we een afspraak kunnen maken met Thierry Baudet voor een interview. Gorny kijkt ons een beetje wantrouwig aan, maar nodigt ons toch uit in de secretariaatskamer. In de hoek van die ruimte staat een kleine golfbaan van plastic met clubs en ballen. Op Gornys bureau liggen verschillende kranten: *de Volkskrant*, *NRC Handelsblad*, *Het Parool* en *De Telegraaf*. Hij ziet dat we ernaar staren en zegt: 'Ja, dat

valt even tegen, jullie dachten zeker dat we alleen rechtse media tot ons namen?’ Het is ons niet helemaal duidelijk of hij dit meent of dat hij een grapje maakt. De sfeer voelt op z'n minst wat gespannen aan. Als hij zijn falafel opheeft, vraagt hij of we even willen komen zitten. Hij schenkt filterkoffie voor ons in uit een thermoskan, dan schraapt hij zijn keel: ‘Focussen jullie je alleen op de band tussen flankpartijen aan de rechterkant van het politieke spectrum en hun relatie met de media?’ vraagt hij.

We knikken. Hij laat duidelijk zijn twijfels blijken.

‘Ik begrijp die obsessie niet zo goed. Volgens mij is de band tussen FVD en de media niet anders dan de band die de media hebben met andere partijen. Waarom altijd wij? Waarom zijn journalisten hier zo in geïnteresseerd?’

Gorny ziet dat Natascha een ketting met een Davidster draagt. Hij vraagt of ze Joods is. Ze knikt. De persvoorlichter, die in een vorig leven flirtcoach was en in 2001 het boek *MasterFlirt* schreef, lijkt opeens iets geïnteresseerder: ‘*At medaberet Ivrit?*’ (Spreek je Hebreeuws?)

‘Ksat’ (een beetje), antwoordt Natascha.

Gorny vertelt dat hij in de zuidelijke Israëliische woestijnstad Be'er Sheva is geboren en we raken verwickeld in een onbeduidend gesprekje over de kamelenmarkt aldaar. Na een minuut of twee onderbreekt hij het sociaal wenselijke praatje resoluut: ‘We kunnen nu dus wel met zekerheid stellen dat Forum voor Democratie géén antisemitische partij is, zoals sommige van jullie collega’s beweren, wat zou ik hier dan zelf doen als Jood uit Israël?’

Het is duidelijk dat Gorny verder wil met zijn werkzaamheden. Hij staat op en loopt in de richting van de deur. Ondertussen slaat hij onze telefoonnummers op. ‘Ik zal het in de groep gooien. Ik kan nu zeker nog geen ja

zeggen, maar het is ook niet absoluut nee,' stelt hij. Hij zal kijken wat hij voor ons kan doen, al heeft hij nog wel één belangrijke vraag: 'What's in it for us?' We kijken hem verwonderd aan. Wat bedoelt hij? Zoiets hebben we nog van geen enkele andere politicus of journalist gehoord. Hij lacht: 'Waarom zouden wij ergens aan meedoen als het ons zelf niets oplevert? Nu moet ik echt verder, maar zoals gezegd ga ik het bespreken, ik laat van me horen en de deur staat altijd voor jullie open. Kom gerust nog eens langs.'

Als we twee weken later weer in Den Haag zijn hebben we nog niets van Gorny gehoord.

En onze tweede poging om Wilders te bereiken is ook niet gelukt. Via via zijn we aan zijn eigen nummer gekomen. We hebben hem direct geappt, ge-sms't en gebeld. Geen antwoord.

Dan maar weer naar de patatbalie. Met een beetje geluk zien we Baudet en Wilders daar in levenden lijve en kunnen we het direct aan hen vragen. We kennen de Haagse mores inmiddels: een interviewafspraak met een politicus maak je áltijd via de woordvoerder. Maar nood breekt wet, nietwaar?

Zoals meestal in coronatijd is het niet erg druk bij de patatbalie. Er staan een stuk of twintig journalisten met mondkapjes op. Sommigen praten met elkaar, anderen zijn druk in de weer met hun telefoon. Wie voornamelijk opvalt is volkszanger Dries Roelvink. Sinds kort is hij politiek verslaggever voor *RTL Boulevard*. Een rol die hij uiterst serieus lijkt te nemen met zijn naadloos passende pak, lakleren schoenen en microfoon met een oranje plopkap van zijn werkgever. We knikken vriendelijk naar elkaar en spelen een beetje met onze wegwerp koffiebekers. Opeens

is er reuring. Onze collega's stoppen met hun bezigheden en snellen naar voren. Ze nemen plaats achter een zwart lint – om de afstand te bewaken ten opzichte van de politici. Wij vragen ons af wat er precies gebeurt. Een van onze collega's wijst naar de gang. Daar staan twee bewakers die uit het niets lijken te komen: 'Wilders komt er zo aan.'

En inderdaad. Even later staat hij voor onze neus. We moeten dringen om bij hem in de buurt te kunnen komen, want alle journalisten duiken op hem, terwijl ze proberen anderhalve meter afstand van elkaar te houden. Wilders heeft een scherpe oneliner voor *RTL Nieuws*, praat kort met Dries Roelvink, zegt zowel tegen de camera's van de NOS als PowNed dat Rutte alles weer helemaal verkeerd aanpakt en maakt aanstalten om weg te lopen.

Dit is onze kans. Natascha rent een stukje achter hem aan terwijl ze luidkeels 'Meneer Wilders, meneer Wilders' roept. Wanneer ze hem heeft ingehaald houdt hij zijn pas heel even in en kijkt haar aan: 'Meneer Wilders, wij hebben u al eerder geprobeerd te benaderen voor een boek dat wij schrijven over de relatie tussen de media en...' De voorman van de Pvv loopt verder zonder de rest van de zin af te wachten.

Spoedig daarna zien we andere politici langslopen, die ook allemaal keurig even stoppen voor een praatje met de aanwezige pers. Wanneer Sigrid Kaag wordt geïnterviewd voor *RTL Nieuws* verschijnt Baudet vlak achter haar. Het lijkt net alsof hij haar afluistert, al kan het ook zo zijn dat hij graag wil opvallen bij de cameraman. Als dat laatste het doel was werkt het; zodra Kaag weg is wordt Baudet gevraagd naar zijn visie op de nieuwste coronamaatregelen. Daar willen de andere journalisten ook alles over horen. Baudet straalt. Maar als Natascha dichterbij komt loopt hij

snel weg. Gelukkig staat Tom Gorny in de buurt. Hij is in gesprek met de politieke redacteuren van *Jinek* en *Op1*. Hij herkent ons niet onmiddellijk, maar als hij doorheeft wie we zijn is hij weer de vriendelijkheid zelve. Een antwoord heeft hij alleen nog niet. Hij heeft het inderdaad in de groep gegooid, zegt ie, maar ze willen er nog even over nadenken. Uiteraard neemt hij contact met ons op zodra hij meer weet.

En zo gaat het ook de volgende drie keer dat we bij de patatbalie staan: Wilders en Baudet negeren ons. In een laatste poging vragen we een collega die bekendstaat om zijn goede relatie met Wilders, of hij een goed woordje voor ons wil doen. We taaien vervolgens weer af naar de fractieruimte van Forum en melden ons opnieuw bij het secretariaat. Samuel de Jong, beleidsmedewerker en hoofd media bij FVD, overlegt daar met Gorny over een socialemediacampagne. Gorny introduceert ons. De Jong kijkt smalend. ‘Wat dapper dat jullie je in het gebied van de vijand begeven,’ zegt hij bloedserieus. Gorny probeert de boel meteen te sussen: ‘Niet zo flauw doen Samuel, jullie hebben meer gemeen dan je denkt.’ En tegen ons: ‘Samuel werkte hiervoor bij het CIDI (Centrum voor Informatie en Documentatie Israël).’ De heren praten onderling verder en lijken ons geheel te zijn vergeten. We staan een beetje ongemakkelijk in het kamertje.

Dan zwaait de deur open en komt Theo Hiddema binnen. Keurig in pak, zoals altijd. Anet begroet hem vriendelijk. Gorny vertelt dat wij een boek schrijven en daarvoor met Thierry Baudet willen spreken. ‘Of met u,’ voegt Natascha er diplomatiek aan toe. ‘Dat lijkt ons ook erg interessant.’ Hiddema neemt ons lang in zich op en richt zich tot Gorny: ‘Zou je deze dames niet even een fatsoenlijke

zitplek aanbieden?’ Gorny excuseert zich onmiddellijk en leidt ons opnieuw naar de tafel in de hoek.

Hiddema neemt tegenover ons plaats: ‘Zo, zo, een echt boek,’ zegt hij, ‘en wie bent u dan wel?’

Als we onze namen noemen, constateert hij dat we de vrouw en de dochter van Max van Weezel zijn. Hij weet ook dat Natascha een column in *Het Parool* heeft. Enigszins provocerend vraagt hij ons: ‘Vertellen jullie mij nou eens de naam van een rechtse columnist van *de Volkskrant* of *Het Parool* die openlijk Forum steunt.’

We denken even na. ‘Nee hè?’ vervolgt Hiddema. ‘Dat gebeurt namelijk nergens.’

Hij zwijgt even en zegt: ‘Jullie hebben het makkelijk, met jullie nette linkse opvattinkjes maken jullie overal carrière. Het probleem is dat je daardoor allemaal columnistjes krijgt die over hun eigen, saaie leventjes schrijven en en passant ook nog Forum onderuit proberen te halen, terwijl ze daar niets van weten.’

Natascha kijkt naar haar handen. Terwijl Gorny snel vraagt of we wat willen drinken gaat Hiddema verder: ‘Vertel nou, was het makkelijk voor iemand met jouw mening om een vast contract te krijgen?’

Natascha slikt en zegt: ‘Ik ben zzp’er en heb geen vast contract.’

Hiddema bromt wat, zegt dat hij naar de plenaire vergadering moet en loopt de kamer uit.

Tom Gorny zet zijn vriendelijkste glimlach op en neemt de plek van Hiddema in: ‘Vertel nog eens, wat hebben wij er nou aan als wij meewerken aan jullie boek?’

Anet reageert scherp door te zeggen dat woordvoerders van andere partijen deze vraag niet zo snel zouden stellen. Dat je zoiets doorgaans niet vraágt aan journalisten

en als politicus meestal óók meewerkt aan items waar je persoonlijk niet altijd iets aan hebt.

Dit irriteert Gorny duidelijk: ‘Het zit me niet lekker dat jullie PVV en Forum apart zetten als rechtse partijen, waarom niet ook VVD, CDA en SGP?’

Natascha: ‘Die hebben een ander soort relatie met de media.’

Gorny vervolgt: ‘Dat jullie FVD en PVV apart zetten, daar blijkt vooringenomenheid uit. Jullie zien ons als vijandig.’

Anet: ‘Nee, we proberen alleen wel wat wantrouwen.’

Gorny: ‘Dat kan kloppen.’

Hij staat op en loopt richting de uitgang. Wij herkennen dit signaal nog van de vorige keer en lopen achter hem aan. Terwijl hij de deur achter ons dichtdoet zegt hij dat hij niet denkt dat onze missie enige kans van slagen heeft, maar dat hij het nogmaals in de groep zal gooien: ‘En vergeet niet hè, jullie zijn hier altijd welkom.’

Weken gaan voorbij. Een interview met Wilders hebben we inmiddels definitief opgegeven en Baudet lijkt ook een lastig verhaal te worden. Toch doen we begin december nog één poging. Misschien dat alles anders is sinds Forum, na het hoogoplopende conflict eind november, op instorten staat. Twee weken geleden leek de fractievleugel uitgestorven. Nu zien we dat er weer licht brandt. Zodra we de kamer van Gorny willen betreden, blijkt deze echter verlaten. We blijven weifelend staan bij de glanzende poster van Baudet en Hiddema.

Na een paar minuten horen we voetstappen. Ze komen steeds dichterbij.

Het is Baudet zélf die langsloopt. Natascha gaat achter hem aan: ‘Meneer Baudet, weet u misschien waar Tom

Gorny is?’ Ze weet zelf eigenlijk niet waarom ze juist dit vraagt en niet meteen zegt dat we h m willen interviewen. Baudet blijft met ferme tred doorlopen en Natascha houdt hem met moeite bij. ‘Tom Gorny werkt hier niet meer,’ zegt Baudet op straffe toon.

Natascha: ‘O, waarom niet?’

Baudet: ‘Ik heb geen idee, dat moet je aan hem vragen.’ En weg is hij.

Boven, bij de patatbalie, vragen we aan een paar collega’s of zij weten wat er met Tom Gorny is gebeurd. ‘Zeker,’ verklaart de politiek verslaggever van een groot dagblad. ‘Die kon niet meer tegen het antisemitisme bij die club. Hij is zelf Joods, wisten jullie dat niet?’

In een ultieme poging achterhalen we nog diezelfde dag het priv nummer van Baudet. Natascha neemt contact met hem op via WhatsApp:

Beste Thierry, hoe gaat het met je? We kwamen elkaar gisteren even tegen en ik wilde eigenlijk aan je vragen of je mee wil werken aan het Nieuwspoort-rapport van mij en mijn moeder, Anet Bleich. We proberen je hiervoor al een tijd te spreken te krijgen, maar kwamen eerder nooit verder dan Tom Gorny. Dus excuses voor mijn brutaliteit, maar nu vraag ik het direct aan jou. We willen een zo objectief mogelijk rapport schrijven en vinden het gek als de hoofdrolspelers niet zelf aan het woord komen. Als je niet mee wil doen begrijpen we dat ook, maar ik wil toch alles geprobeerd hebben. Met vriendelijke groet, Natascha van Weezel

Ze is stomverbaasd, want binnen vijf minuten krijgt ze antwoord:

Hi Natascha, wat leuk om van je te horen! Ik was een bewonderaar van je vader en denk regelmatig aan hem terug. Maar gisteren heb ik je gemist – waar kwamen we elkaar tegen dan? Wat betreft je vraag: ik heb geen idee wat ‘het Nieuwspoort-rapport’ is? Ben er wel lid van, maar niet vaak geweest. Zal ik je anders doorverwijzen naar mijn nieuwe persvoorlichter?

Hi Thierry, dank voor je vriendelijke antwoord. We kwamen elkaar tegen voor de deur van de FVD-fractie toen we naar Tom Gorny vroegen... mondkapjes maakten ons misschien onherkenbaar. Wat een mooie woorden over mijn vader, dank je.

Ah was jij dat! Haha, sorry dat ik je niet herkende... Oké ik laat contact met je opnemen. Nieuwspoort heeft een mooie, rijke geschiedenis. Leuk dat je daarover gaat schrijven! Succes.

Wat doet hij opeens aardig. En wat gek, het lijkt net alsof hij nooit eerder van ons plan heeft gehoord. Zou er misschien toch een interview met Baudet inzitten?

Maar helaas. We horen nooit meer wat van de nieuwe voorlichter.